6.10.2026

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta

Akkuteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta.

Lakiesityksen tavoitteena on turvata sähköverkon kapasiteetin tarkoituksenmukainen ja tehokas hyödyntäminen kilpailevien tarpeiden kesken tilanteessa, jossa sähköverkon kapasiteetista on niukkuutta.

Sähkömarkkinalakiin lisättäisiin säännökset etusijamenettelystä, jota verkonhaltijan olisi sovellettava sähkönkäyttökohteiden ja sähkövarastojen liittymistä koskevien tarjouspyyntöjen käsittelyssä. Tarjouspyynnöt sijoitettaisiin neljään etusijaryhmään liittymän tehon ja käyttötarkoituksen perusteella. Etusijamenettelyä ei sovellettaisi sähkön tuotantoon.

Etusijaryhmä ja etusijajärjestys määrittäisivät sen, missä järjestyksessä verkonhaltija tarjoaa sähköverkon kapasiteettia ja kehittää sähköverkkoaan silloin, kun kapasiteettia ei voida tarjota kaikille liittyjille samanaikaisesti.

Akkuteollisuus ry pitää tärkeänä, että sähkön käytön kokonaisuutta tarkastellaan ja sähköverkkoa kehitetään sähkön riittävyyden ja kilpailukykyisen hintatason säilymisen näkökulmasta.

Esityksen mukaan Suomeen on viime vuosina rakennettu merkittävä määrä sähkövarastoja, ja niiden määrän arvioidaan kasvavan edelleen nopeasti. Siinä todetaan myös. että **”Sähkövarastot tukevat sähköjärjestelmän toimintaa tarjoamalla lyhytaikaista joustoa sähkön tuotannon ja kulutuksen vaihteluihin sekä osallistumalla reservi- ja tasehallintamarkkinoille. Sähkövarastot voivat siten vähentää sähköjärjestelmän tehon riittävyyteen kohdistuvia riskejä ja vähentää sähköverkon kehittämisen tarvetta”.**

Esityksen mukaan uusi sähköntuotanto sijoittuu Suomessa pääosin länsirannikolle ja Pohjois-Suomeen, missä erityisesti tuulivoiman tuotantoedellytykset ovat hyvät. Tuotantokapasiteetin kasvu perustuu merkittävässä määrin tuuli- ja aurinkovoimaan, minkä vuoksi tuotantorakenne painottuu alueille, joilla olosuhteet ovat näiden tuotantomuotojen kannalta suotuisimmat. Tuuli- ja aurinkovoima tarvitsevat sähkön varastointia, ja tässä akut tarjoavat toimivan ratkaisun. **Näin ollen katsomme, että sähkön varastointiin käytettävät akkuvarastot eivät kuulu samaan kategoriaan kuin datakeskukset, jotka pelkästään kuluttavat sähköä.** Akut nähdään tässä hallituksen esityksessä vain sähköä kuluttavana laitteena, vaikka väistämättä Suomeen tulevien datakeskustenkin käyttöä tasapainottava jousto nimenomaan syntyy akkujen kaksisuuntaisesta käytöstä.

Sähkövarastoilla on merkittävä rooli sähköverkon turvaamisessa ja kriittisen infrastruktuurin toiminnassa

Suomen akkustrategiaa ollaan päivittämässä parhaillaan, työ valmistuu marraskuussa. Päivitystyötä tekevien asiantuntijoiden (työryhmä 10 ”TR10 Huoltovarmuus ja teollisuuden

resilienssi”) mukaan **akut ja energiavarastot turvaavat sähköverkon, kriittisen infrastruktuurin ja teollisuuden toiminnan häiriötilanteissa. Suomeen ehdotetaan kansallista BESS-ohjelmaa ja energiavarastojen rakentamista satamiin, datakeskuksiin ja tehdasalueille.**

Akkuteollisuus ry ehdottaa kohteliaimmin, että etusijamenettelyä muutetaan niin, että teollisuuden sähköistämis- ja vähähiilistämisinvestoinnit sekä muut puhtaaseen siirtymään liittyvät investoinnit lisätään kriteeriksi, jonka perusteella tarjouspyyntö voi nousta joko ylempään etusijaryhmään tai parempaan asemaan ryhmän sisäisessä etusijajärjestyksessä. Sähköistymisessä olennaisessa roolissa ovat sähkön varastointiin käytettävät akut. Esitämme, että akkujen merkittävyys huoltovarmuuden ja yhteiskunnan kannalta merkittävien toimintojen ylläpitämisessä otetaan huomioon, ja etusijamenettelyn luokitus niiden osalta tarkistetaan ja sähkövarastojen rakentamisen sujuvuus varmistetaan.

Esitämme myös, että lakiesityksen toimeenpanossa huomioidaan siirtymäaika arviolta kahdelle gigawatille rakennusvalmiita sähkövarastohankkeita, joille on haettu liittymissopimusta. Nämä hankkeet tulee käsitellä vanhan lain piirissä mittavien suunnittelupanosinvestointiensa vuoksi. On huomioitava, että niiden liittäminen sähköverkkoon tapahtuu tiukkojen vaatimusten mukaisesti sähköjärjestelmän eduksi.